

CIDOB, UNA FINESTRA CAP AL MÓN

Cristina Gallach

Consellera per la Igualtat al Consell de la UE; exsecretària general adjunta de l'ONU per a la Comunicació

Des de la distància física, però en la proximitat emocional, he seguit l'evolució d'aquella inicialment discreta però visionària iniciativa liderada per en Josep Ribera de crear un centre d'estudis i de cooperació internacionals per tal de contribuir a entendre i fer un món millor. Entre l'Eixample i Ciutat Vella hi ha poca distància, però no hi ha dubte que el trasllat del carrer Roger de Llúria al carrer Elisabets marcà un salt de gegant per a la institució.

Durant l'època d'estudiant a la UAB, a finals dels setanta, joves engrescats com jo gaudíem amb els cursos especialitzats que s'organitzaven al CIDOB. Érem pocs i, en un ambient familiar, traspuàvem inquietuds en les classes sobre Seguretat, Drets Humans, l'Àfrica postcolonial o la Cooperació al desenvolupament. Amb moltes ganes d'aprendre, hi trobàvem una oferta única, de gran qualitat acadèmica. Ens sentíem part d'un projecte que ens ajudava a conèixer millor l'entorn internacional i ens permetia desenvolupar una capacitat d'anàlisi crítica. Un dia, en Josep em va demanar ajuda per traduir de l'anglès un estudi comparatiu sobre el model de transformació a Brasil, Sud-àfrica i Corea del Sud. Ho tinc gravat. Quina responsabilitat i satisfacció que comptés amb mi, una estudiant! Un gest que mostra com es confiava en els joves, s'obrien oportunitats i es fomentava la participació. De fet, l'eslògan més practicat era: «les persones al centre de les relacions internacionals».

Anys després, l'octubre de 1982, quan la Fundació s'arrelava, el pis de l'Eixample va allotjar un dels debats més interessants de la campanya per a les eleccions generals del 1982 sobre «la política exterior d'Espanya». En una sala a vessar de polítics, periodistes i públic, els representants dels diferents partits van discutir amb passió i convicció sobre «OTAN sí o OTAN no». Jo m'estrenava com a periodista, redactora de la secció de Política del desaparegut *El Noticiero Universal*. L'endemà, tots els diaris –llavors mesuràvem l'impacte per pàgines i no per *likes*- reproduïen els detalls del debat i en lloaven l'acte. En Josep i la Cesca varen mostrar la seva capacitat de convocatòria i van posar-hi el segell de la pluralitat de la casa.

El posterior gran salt –físic, programàtic i acadèmic– que varen donar a partir del 1988 amb el trasllat de seu, devia ser complicadíssim, sobretot en els fronts financer i institucional. Des de fora, aquest espectacular progrés ens enorgullia. El CIDOB adquiria dimensió i densitat, es feia un lloc entre els *think tanks* més prestigiosos i s'erigia com un centre de referència més enllà de Barcelona i Catalunya en el sector de les relacions internacionals. Amb l'ampliació dels àmbits d'investigació –mantenint la perspectiva humanista–, els seus experts i les anàlisis, esdevenia més visible en entorns universitaris, debats públics, ministeris i també administracions. L'enriquiment de l'oferta acadèmica, amb diplomes i màsters oficials, va fer que a les institucions europees hi arribessin graduats de les aules del carrer Elisabets, els quals incorporàvem amb il·lusió. Quina meravella de joves amb inquietuds intel·lectuals, pensament crític afinat, conviccions europeistes i una visió global dels reptes i les solucions!

La difusió va adquirir encara més envergadura amb el prestigiós *Anuari Internacional* que es va sumar a la consolidada *Revista CIDOB d'Afers Internacionals*. L'aposta per la divulgació va permetre obrir-se a gent no especialitzada, als mitjans de comunicació, les ONG, les empreses, etc. L'empremta de la direcció era indiscutible en l'arquitectura institucional de la fundació, que mirava deliberadament molt més enllà de Catalunya, en l'abast temàtic, en l'estil de formació de les noves generacions i en la consolidació d'un fons documental únic. A més, es notava una ambició particular perquè el segell CIDOB transmetés un esforç comú que reforçés el treball de cada membre de l'equip.

L'estil d'en Josep donava forma a un col·lectiu de procedència ben diversa i plural de pensament, que ambicionava que al treball que feien no s'escatimessin els matisos. Res més enriquidor que l'obertura de mires i objectius. Així es va construir la indiscutible marca CIDOB!

Brussel·les, 20 d'octubre de 2017

Inauguració de la seu del carrer Elisabets: Josep Ribera, Pere Duran i Farell, Francesca Munt, Cristina Gallach, Jordi Maragall, Manel Royes i Javier Solana, 1989.



Conferència de Fernando Morán: «La Política exterior de España», 1982. Josep M. Socias Humbert, Fernando Morán, Josep Ribera, Vicenç Fisas, Pasqual Maragall i Josep M. Pelegrí